Donderdag 3 Februari 1944 DAGBLAD 61ste Jaargang, No. 4122

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 2.00 per maand [Aruba ƒ 2.50] bij vooruitbetaling
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Grootste Atol van de Wereld staat op Vallen

ROI IN DE MARSHALL-GROEP VEROVERD.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat Noordamerikaanse strijdkrachten Roi in de Marshall-groep veroverd hebben en de Japanners terugdringen op twee andere eilandjes in de Kwajalein-atol.

Tot nu toe zijn slechts „zeer matige verliezen" geleden door de manschappen. De reusachtige vloot, welke uitgezonden werd voor de aanval op dit gebied in de Stille Oceaan,dat in Japans bezit was vóór de aanval op Pearl Harbor, leed in het geheel geen verliezen.

De Marine zeide, dat de verovering van Roi in het Noordelijk deel van de 105 kilometer lange atol van Kwajalein den Noordamerikanen in het bezit heeft gesteld van een buitengewoon goed vliegveld, waardoor de vijand de beheersing over de Marshall-eilanden verloren heeft. Op het naburige eiland Namur, dat met Roi verbonden is door een smalle koraalstrook, hebben de Noordamerikaanse strijdkrachten den vijand teruggedrongen naar het Noordelijk gedeelte van het eiland en blijkbaar de vijandelijke opslagplaatsen en grondinstallaties aldaar ingepalmd.

Intussen hebben de Noordamerikaanse leger-eenheden zich hecht genesteld op het Zuidoostelijk einde van de atol en dringen zij de Japanners terug op Kwajalein, het grootste eiland in de groep. De Marine meldde voortdurende bombardementen op de vijandelijke stranden door de grote kanonnen van de Noordamerikaanse oorlogsschepen, door vliegtuigen en door geschut dat op de naburige eilandjes in de atol staat opgesteld.. Deze bombardementen hadden de Japanners reeds zo ernstig geschokt, dat de landingen konden worden uitgevoerd „met weinig verzet" (Washington, (AP) 2.2).

DE LANDINGEN IN DE MARSHALL-GROEP.

Philip Reed, die de gezamenlijke Noordamerikaase pers vertegenwoordigt op een vlagschip van de vloot die de Marshall-eilanden aanvalt, seint op 1 Februari:

Landingstroepen van het leger en het corps mariniers hebben een reeks bliksemende slagen toegebracht en tien strandhoofden op de Marshall-eilanden veroverd. Thans zijn zij gewikkeld in aanvallen op de hoofdsterkten van den vijand op de eilanden Kwajalein, Roi en Namur, sleutelbases van de Marshall-groep. De weerstand en de verliezen waren gering op de eerste dag van de verrichtingen, doch de vijand verdedigt thans op wanhopige wijze de atollen van Kwajalein, Roi en Namur.

Admiraal Chester W. Nimitz maakte intussen te Pearl Harbor bekend, dat reeds 113 Japanse vliegtuigen boven de Marshall-eilanden werden neergeschoten (Pearl Harbor, (AP) 2.2).

DE STRIJD DER RUSSEN.

De troepen van het Rode leger verspreiden zich aan een breed front ten Westen van Kingisepp en rukken voort in een omsingelende beweging, welke gericht is op de strategische stad Narva, 8 kilometer binnen de oude grens van Estland. Er bestaat evenwel nog enige twijfel over of zij in feite de grens zijn overgestoken.

40 Plaatsen ten Noord-Westen en ten Zuid-Westen van Kingisepp werden gisteren veroverd door Generaal A. Govorovs Leningrad-leger, aldus zeide het Russische communiqué. Hiertoe behoren Ust-Luga aan de monding van de rivier de Luga aan de Golf van Finland en Monastirek, op 27 kilometer ten Zuiden van Kingisepp en op 8 kilometer van de grens.

De juiste positie van Govorovs speerpunten in het grensgebied is echter niet duidelijk. Een uitzending van Radio-Moskou maakte de verovering bekend van Venkula (of Vanakvula). Een stad van deze naam ligt op 8 kilometer binnen de grens van Estland nabij de monding van de rivier de Narva. Estlandse kaarten tonen een Russische stad genaamd Veneakula vlak ten Oosten van de grens. Op Russische kaarten heet deze stad Ilkina. De verovering van Kingisepp gaf aan Govorov de beheersing over de gehele Zuidelijke kust van de Golf van Finland, doch er zijn tekenen, dat de Duitsers voorbereidingen treffen om stand te houden voor Narva met reserves, welke worden aangevoerd van Reval (Tallinn), het Westelijke eindpunt van de spoorpunt uit Leningrad.

Duitse berichten spreken over een Russische doorbraak in de Dnjeprbocht verder naar het Zuiden en een nieuwe aanval van het Rode leger in de richting van Rovno, op 50 kilometer binnen het oude Polen. Deze laatste aanval wordt gedaan door het 1e Oekraïne-leger van Generaal Nikolai Vatutin. Moskou heeft deze Duitse berichten evenwel niet bevestigd, De troepen van het Rode leger hebben hevige verliezen aan de Duitsers toegebracht in de sector van Kingisepp. Volgens het bulletin van Moskou werden meer dan 1200 nazies gedood en het Russische geschut vernielde 50 vrachtwagens met troepen, 9 tanks en 6 stukken veldgeschut. In het geheel werden op 1 Februari aan alle fronten 85 Duitse tanks buiten gevecht gesteld. 64 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur der Russen (Londen (AP) 2.2).

DE POSITIE VAN PEDRO RAMIREZ.

President Pedro Ramirez van Argentinië, die vorige week de betrekkingen met Duitsland en Japan verbrak, benut de grote mogelijkheid dat Washington en Londen enkele zijner voornaamste medewerkers aan de kaak zullen stellen als voorstanders van de as; zodat men kan verwachten dat hij zijn winsten in eigen land zal versterken met verdere maatregelen teneinde Argentinië's democratische traditie opnieuw te doen herleven. Dit is een opvallend feit, dat ontdekt werd door een peiling van verschillende kringen, welke rechtstreeks toegang hebben tot de Argentijnse regering. Deze peiling werd opzettelijk niet gehouden in kringen waartoe Noordamerikaanse burgers behoren. Doch hierdoor wordt aangetoond, dat de naburen van Argentinië zijn democratische koers zal hervatten. Ook wordt hierdoor aangetoond, dat de Argentijnen zelf, waaronder de meer gematigde elementen in het bestuur, het eens zijn met 's Presidenten eigen mening, dat Argentinië zich buiten enige schaduw van twijfel moet stellen aan de zijde der democratische landen indien het zijn traditie wil naleven.

Om deze opinie met regeringsmaatregelen in de practijk toe te passen zal Ramirez de steun van de democratische leiders van Argentinië nodig hebben, aldus bleek uit de gehouden peiling. Maar op het ogenblik dat dit geschreven wordt is er haast niemand die geen afkeer of verdenking koestert voor het legerbewind dat Ramirez aan de macht bracht en tegelijk de democratie verdrukte.

Ramirez was in feite President met goedvinden van een groep officieren, die niet altijd in overeenstemming met hem was en die hem dwong een onbestendigde politiek te voeren naargelang het sentiment in de officierenkring wijzigde. Om deze opportuniteitsreden werd hij gedwongen besluiten uit te vaardigen, welke niet strookten met de democratische traditie van Argentinië.

De publieke antecedenten van Ramirez, welke teruggaan tot de revolutie van 1930 onder leiding van Generaal José Felix Uriburu, tonen aan, dat hij steeds sprak en handelde voor een krachtiger democratie. Als kolonel nam hij deel aan die revolutie. Toen deze nog jong was en algemeen werd toegejuicht liet hij de zaak in de steek omdat een aantal politici in het nieuwe regime verdacht werd van corruptie. Het idee dat Ramirez heeft van de democratie kan worden samengevat als een oprecht geloof in de meest krachtige regering welke in overeenstemming kan zijn met de individuele vrijheid van den mens. Zulk een regering ontleent haar gezag aan de goedkeuring van haar handelingen in het geweten van elken burger. Aldus zou men kunnen zeggen, gelooft Ramirez in een democratisch gezag, dat geoefend wordt met goedvinden van de onderdanen tot welzijn van het geheel.

Zich houdend aan deze ene gedachte hebben Ramirez en alle Argentijnen die het met hem eens zijn met walging de politieke omkoopbaarheid en corruptie gadegeslagen, welke het tijdperk van 1932 tot Juni 1943 kenmerkt. Aan dit tijdperk werd een einde gemaakt door het leger bij de omverwerping van President Ramón Castillo in de loop van het afgelopen jaar. Dit geschiedde kort vóór de verkiezingen, waarvan alle Argentijnen reeds wisten dat de candidaat van Castillo op frauduleuze wijze zou winnen.

Kolonel Juan Perón, een der voornaamste volgelingen van Ramirez, zeide in een vraaggesprek, dat van de 3600 actieve volgelingen in het leger 3300 instemden met het revolutionnair proces dat in Juni begon. Het kan gezegd worden, dat de meeste officieren in het Argentijnse leger de gedachten van den President delen met betrekking tot de traditionele democratie van het land. Al deze officieren kennen de geest en het karakter van Generaal José de San Martin, die weigerde enige beweging te leiden waarbij Argentijns bloed vergoten zou moeten worden ten behoeve van enige eerzuchtige, despotische of oligarchische groep. De traditie van San Martin omvatte evenwel een onverzoenlijke krachtige oppositie tegen de geringste schijn van geweld of omkoperij van buiten tot het loutere idee. dat de leger-uniform kan worden bedreigd of verguisd. Deze trots is het grootste struikelblok geweest in de pogingen van Ramirez om zich sedert het begin resoluut te scharen aan de zijde der Verenigde Landen.

Want de peiling heeft te kennen gegeven dat sommige Argentijnse officieren zover gegaan zijn in hun bewondering voor Duitslands eerste militaire overwinningen en hun ingeboren wantrouwen voor de Verenigde Staten en Groot Britannië (economisch overheersend in Argentinië) dat zij in staat waren tot spionnagedaden en thans gecompromitteerd zijn. Zij die niet gecompromitteerd zijn hebben zich door hun hooghartige houding gesteld tegenover de rijke en grote mogendheden: de Verenigde Staten en Groot Britannië. De onervarenheid in regeren heeft een goed begrijpen van de anders scherpzinni-

Het nieuws van vandaag.

Vandaag zijn Noordamerikaanse mariniers en soldaten bezig de laatste vijandelijke weerstand op het eiland Kwajalein in de Marshall-groep te breken slechts drie dagen nadat zij op naburige eilandjes van deze grootste atol ter wereld aan land kwamen. Reeds is het eilandje Roi met de belangrijke luchtbasis in hun bezit en op het eiland Kwajalein zelf is de vijand in het Noordelijk deel teruggedrongen.

Admiraal Chester W. Nimitz, de Noordamerikaanse Oppebevelhebber in de Stille Oceaan, maakte bekend, dat de vijand volkomen verrast werd door de aanval en dat de Noordamerikaanse verliezen zeer matig zijn. De reusachtige Noordamerikaanse vloot, welke aan de verrichtingen deelneemt, heeft geen enkel schip verloren hoewel de Japanners een belangrijke luchtmacht in de Marshall-groep te hunner beschikking hadden. De Japanse vloot heeft zich niet laten zien en zal waarschijnlijk wel niet komen opdagen.

In Rusland zit het leger van Generaal Govorov de Duitsers op de hielen die over de grens van Estland vluchten na het verlies van Kingisepp. Officieel werd niet bekendgemaakt of de Russen reeds de grens van Estland zijn overgestoken, maar dit is zeer waarschijnlijk. Berichten van Duitse nieuwsagentschappen geven al toe, dat de grote havenstad Narva ontruimd wordt met het oog op de Russische bedreiging en zels schijnt een ontruiming van Dutise kolonisten uit al de Baltische Staten gaande te zijn.

Ook ten Westen van Novgorod vallen de Russen aan en het Duitse communiqué deelt nog mede. dat de Russen oprukken in de richting van de vroegere Poolse stad Rovno en een doorbraak hebben gedaan ten Zuid - Westen van Dnjepropetrovsk.

In Italië wordt het strandhoofd ten Zuiden van Rome verder uitgebreid. Zowel hier als aan het Cassino-front wordt hard gevochten en de radio van Vichy beweerde, dat ook het 8e leger zich thans voorbereidt op een offensief.

De Franse kust werd gisteren opnieuw aangevallen door Liberators van de Noordamerikaanse leger-luchtmacht maar in de afgelopen nacht bleef de luchtstrijd boven West-Europa beperkt tot activiteiten van de snelle Mosquito's en het leggen van mijnen in de vijandelijke wateren.

In Argentinië wacht men nog op verdere maatregelen van de regering waaruit moet blijken dat de democratische traditie van Argentinië zal worden hersteld. Een interessant overzicht van de positie der huidige Argentijnse regering en van President Ramirez komt uit Montevideo. Het overzicht werd samengesteld uit peilingen welke gehouden werden in bevoegde kringen.

COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

„Voortdurende aanvallen op de scheepvaart, welke de door den vijand bezette eilanden in de Aegeïsche Zee van voorraden poogt te voorzien, werden gisteren de gehele dag gedaan door vliegtuigen van de Royal Airforce en de Noordamerikaanse leger-luchtmacht. Verschillende schepen werden in de grond geboord en vele werden ernstig beschadigd. Voor de baai van Portolago werd een convooi aangevallen en nadat een ontploffing plaats vond op een motorschip vatte het schip vlam.

's Avonds werd de haven van Rhodes gebombardeerd. Van deze en andere verrichtingen worden 2 Geallieerde vliegtuigen vermist" (Caïro, (AP) 2.2).

GIRAUD BEZOEKT WILSON.

Vlak na zijn terugkeer van het front in Italië, waar hij de Franse troepen die met het 5e leger samenvechten, schouwde, bracht Generaal Henri Giraud een formeel bezoek aan Sir Henry Maitland Wilson in het Geallieerde Hoofdkwartier. Wilson verwelkomde den Fransen Bevelhebber (Algiers, (AP) 2.2).

ONTRUIMING VAN FRANKRIJKS MIDDELLANDSE ZEEKUST?

De radio van Vichy drong er bij de bevolking aan de Middellandse Zeekust van Frankrijk op aan om onverwijld te vertrekken naar gebieden, welke gereed gemaakt zijn om hen te ontvangen. De radio zeide, dat men niet mag gaan naar steden met meer dan 20.000 inwoners (Londen, (AP) 2.2).

Is toezicht op bewapening wel mogelijk?

door

E. C. J. M. VAN DE LAARSCHOT,

Eerste Luitenant ter Infanterie K.N.L.

De Heer van de Laarschot bezag in zijn artikel van 1 Februari jl. de verwerkelijking van een volkenbondsleger onder de 3 mogelijke omstandigheden: internationale ontwapening, vrije bewapening en gedeeltelijke ontwapening. Toezicht op de toe te laten bewapening zal nodig zijn.

In het volgende artikel zet de Luitenant uiteen hoe hij zich dit toezicht denkt. — Redactie Amigoe.

Beperkte bewapening en het toezicht daarop.

Laten wij nu eens aannemen dat een beperkte bewapening voor elk land zal worden gezocht en wij dus niet in een van de twee genoemde uitersten vervallen. Dan zullen zich vele vragen voordoen en zal er heel wat inspanning voor nodig zijn om een en ander te laten marcheren zoals het moet.

Het „Hoe?"

De eerste vraag is al: „hoe wil men beperken?"

Wil men dit doen door bepaalde contingenten voor te schrijven, contingenten die voor elk land anders zullen moeten zijn, daar een leger voor Nederland of België bestemd veel kleiner zal zijn dan bijvoorbeeld dat voor Rusland. Zal dit geen bron worden van wrijvingen en conflicten of mogen wij aannemen dat dit goed zal aflopen. Speelt daarbij ook de quaestie „grote of kleine mogendheid" een rol? Als het kan willen de middelgrote landen toch ook uit nationale trots gaarne voor groot aangezien worden en dan is de vraag of de echte „grote" dit zullen toelaten.

Wil men beperken in bewapening door bijvoorbeeld bepaalde wapenen af te schaffen. En welk wapenen dan? Natuurlijk is dit mogelijk en men zal indien de overeenkomst is getekend die wapenen niet meer aantreffen in de desbetreffende legers. Maar is dit alleen voldoende? Neem bijvoorbeeld het stokpaardje van het publiek „gas". Dat moet en zal weg, het is onmenselijk .Best, het gaat weg uit de legers, maar de chemische fabrieken blijven bestaan, want gassen heeft men voor andere doeleinden ook nodig. Dat moet dus zo blijven. Nu is het bovendien een bekend feit dat men zeer veel en nuttig kan oefenen op het gebied van de gasdienst, zonder een gasmasker te bezitten. Dit mag dan ook niet, zal men zeggen, maar wie kan dit controleren, indien men nu eenmaal anders wil?

Toezicht door vermindering van gevechtskracht?

Of wil men beperken door de gevechtskracht, nl. kleiner te maken door de beroepslegers te verbieden, door korte dienstverbanden voor te schrijven en dergelijke? Zal dit allemaal mogelijk zijn en is het practisch uitvoerbaar? Zal het helpen?

Dit zijn enige middeltjes om te beperken, overigens heeft men zichzelf al enige beperkingen opgelegd nl. het grote aantal doden en verminkten van deze oorlog en ...... de geboortebeperking, die zoals de Maarschalk van Frankrijk Henri Pétain het uitdrukte, de val van Frankrijk mede heeft veroorzaakt.

Hoe het ook zij, laten wij aannemen dat een middel tot beperking is gevonden dan dringt toch de vraag van de toezicht naar voren.

Het „Wat?"

Hoe zal men dit moeten doen? en wat moet er worden gecontroleerd?

In de eerste plaats de legers in de landen zelf en wel naar de regelen die de volkenbond zelf daarvoor voorschrijft. Deze toezicht zal dus kunnen omvatten de contingenten bewapening, opleiding, kortom men zal moeten speuren naar ongerechtigheden.

Maar buiten het leger is nog een veel groter gebied, eigenlijk het voornaamste, want het leger krijgt alles van buiten en heeft zelf alleen maar de mensen om alle wapenen te bedienen.

Wat dus gecontroleerd moet worden zijn de munitie- en wapenfabrieken en verder alle instellingen die voor oorlogsdoeleinden werken. Ik durf niet te zeggen „kunnen werken" want dan zou er geen tak van bedrijf zonder toezicht blijven, immers alles werkt op het ogenblik voor de oorlog. Ik beperk mij dus tot „werken".
Dat dit niet mee zal vallen en misschien wel geheel tot mislukking zal zijn gedoemd ligt voor de hand. Ik denk slechts aan de chemische, auto- en vliegtuigfabrieken. Zou het onbegonnen werk blijken te zijn? Een ding kan men er wellicht mede bereiken en dat is dat men niet in onbeperkte mate en hoeveelheid direct - oorlogsmateriaal aanmaakt en doet men dit toch, maar in het geheim, dan zal dit wellicht niet zulke grote afmetingen aannemen als men bij absoluut vrijlaten bereikt.

Bedacht moet echter worden dat dan ook alle landen al hun gebieden moeten openstellen vooŕ een eventueel toezicht en dat is niet altijd prettig.

Niet alleen dat een mens van geheimzinnigheid houdt, maar een volk ook. Zolang dus een toezichtcommissie niet overal en op elk gewenst tijdstip kan komen, zal er geen enkele waarborg zijn, dat alle bepalingen stipt worden nageleefd. En dan is nog de vraag of kwaadwillenden de commissie niet om de tuin zullen leiden. Of moeten wij komen tot een soort volkenbondsgestapo in elk land? Nogmaals als er geen volkomen vertrouwen heerst, bereikt men niets.

Wie moeten het toezicht oefenen?

Het zullen deskundigen moeten zijn, dat is de eerste gedachte van velen. Maar wie zijn dat en zullen zij werkelijk aan bod komen of zullen alleen diegenen als deskundigen worden aangemerkt, die er tevens belang bij hebben?

De wereld is nu eenmaal niet zo fraai, dus kan het geen kwaad de dingen te zien zoals ze werkelijk zijn en niet zoals zij zo vaak worden voorgedragen.

Zullen het politici zijn, die in deze commissies een rol zullen spelen? Wij mogen hopen van niet. Het beste zou zijn om geen politieke overwegingen bij de stricte toezicht in het geding te brengen.

Ook zullen m.i. geen wapenfabrikanten of andere belanghebbenden in dergelijke commissies zitting dienen te hebben. Men bindt de kat toch immers niet op het spek?

Er zal dus gezocht dienen te worden naar experts die onafhankelijk zijn of onafhankelijk worden gemaakt. Wellicht zou het zijn nut kunnen hebben om de keuze te laten vallen op jonge intelligente personen en niet te kiezen uit de mensen die reeds jaren in bedrijven zitten. Men zal mij tegenwerpen dat dit toch niet logisch is, maar m.i. zit er dit voordeel aan vast, dat jonge personen onafhankelijk beginnen en onafhankelijk kunnen door werken. Zal men de oude personen geheel los kunnen maken? Of zullen die reeds te veel zijn „ingeburgerd"?

Hiermede wil ik volstrekt niet beweren dat men geheel onervaren personen moet uitkiezen, maar tussen onervaren en „ingeburgerd" ligt nog wel een grote afstand.

Dat officieren in dergelijke commissies niet mogen worden vergeten spreekt van zelf. Het militair-technische gedeelte zullen zij het beste kunnen beoordelen.

(Vervolg op pagina 2).

Sociedad Bolivariana huldigt Pater Alduan als Priester en redenaar.

Pater Alduan dankt en prijst de Arubanen.

Vrouws- en manspersonen voor de rechtbank.

SOCIEDAD BOLIVARIANA HULDIGT PATER ALDUAN.

Op Dinsdag 25 Januari jl. om 20 uur hield de „Sociedad Bolivariana de Aruba" een druk bezochte bijeenkomst ten huize van den ondervoorzitter Jorge Gabriel de Castro, wijl de Voorzitter S. N. Ecury ongesteld was, teneinde Pater Alfonso Alduan, Supérieur van de Paters Augustijnen te Maracaibo, die op Aruba ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de kerk te Oranjestad was overgekomen om enige predicaties te houden, te huldigen.

Behalve leden van bovenbedoelde vereniging waren tegenwoordig Pastoor Theodardus Bartel O.P. en Kapelaan Pater Aloysius Frunt O.P., benevens vele Venezolanen en Dominicanen, alhier woonachtig.

De ondervoorzitter opende de bijeenkomst, heette de aanwezigen van harte welkom en richtte zich vervolgens meer in het bijzonder tot den Zeereerwaarden gast uit Maracaibo. Onder meer zeide hij, dat Pater Alduan, zoals Caesar gekomen was, gezien had en overwonnen had.

Door zijn welsprekendheid niet alleen, doch ook door zijn buitengewone kennis van de menselijke natuur, waarvan hij tijdens zijn preken blijk heeft gegeven, heeft Pater Alduan velen ook van andere gezindten tot zich aangetrokken, door zijn woorden, die als het ware op mystieke wijze de snaren van de menselijke ziel beroerden. De Sociedad Bolivariana, die streeft naar bevordering van de cultuur, kon daarom niet nalaten Pater Alduan voor zijn vertrek te bedanken en te huldigen.

Hierop verkrijgt de Heer Antonio Angarita, Consul van Venezuela, het woord, die onder meer wees op het feit, dat de Kerk een machtige kracht uitmaakt, welke zoveel mogelijk tracht de menselijke hartstochten te beteugelen. De geestelijken, als discipelen van Christus, die gezegd heeft: „Ga heen en predik mijn Evangelie", verrichten ter uitvoering van dit heilig mandaat veel in het belang van de mensheid. In het bijzonder is dit het geval met den eregast van deze avond, dien de spreker lange jaren gekend heeft in zijn geboorteplaats en later ook in Maracaibo, alwaar Pater Alduan lange tijd gewoond heeft en de hoogachting en sympathie van het volk heeft verworven.

De spreker wil de tolk zijn van de alhier wonende Venezolanen om Pater Alduan, die, hoewel in Spanje geboren, door zijn lang verblijf in Venezuela, zich geheel Venezolaan is gaan voelen en zich dan ook heeft laten naturaliseren te huldigen.

Daarna kreeg de Secretaris T. M. Marchena het woord die in welgekozen bewoordingen den eregast van deze avond huldigde. Ook deze spreker motiveerde waarom juist deze vereniging die onder meer steeds tracht bekendheid te geven aan het leven en streven van den groten held, Simón Bolivar, deze bijeenkomst heeft georganiseerd. Hoewel deze vereniging neutraal is ten opzichte van godsdienst, doch zuiver cultureel is, wilde zij niet nalaten Pater Alduan te huldigen als redenaar en als Priester, aangezien immers de godsdienst de moeder is van de cultuur.

De spreker hoopt het genoegen te mogen hebben Pater Alduan in de toekomst nog meermalen op Aruba te mogen ontmoeten. Als stoffelijk blijk van de hoogachting en sympathie van vele Bolivarianen en Venezolanen op Aruba, biedt de spreker den Zeereerwaarden Pater een geschenk aan.

Vervolgens verkreeg het woord de Dominicaanse dichter J. R. Vicioso, die op de hem bekende welsprekende wijze den gast van deze avond lof toezwaaide. Deze spreker memoreert het grote aandeel, hetwelk Priesters gehad hebben bij de culturele ontwikkeling van verschillende Zuidamerikaanse landen.

Nadat verversingen aangeboden waren aan de aanwezigen, nam Pater Alduan het woord. Zijne Eerwaarde gaf te kennen, dat al de hem toegezwaaide lof door de vier vorige sprekers eigenlijk teveel is. De sprekers hebben een mooi beeld getekend, doch het beeld heeft een gebrek en namelijk deze, dat het niet goedgelijkend is. Aruba heeft een geweldige indruk op den spreker gemaakt. Zonder uitzondering hebben de personen, van hoog tot laag, welke hij hier heeft mogen ontmoeten, een zeer beschaafde en flinke indruk op hem gemaakt.

Ongetwijfeld strekt de cultuur van de bevolking van Aruba de grondvesters van deze nederzetting tot eer. Onwillekeurig komt de vreemdeling hier tot de conclusie, dat onder het wijs beleid van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina door de Nederlanders veel tot stand is gebracht op dit eiland in de Caraïbische Zee. Een natie met een dergelijke beschaving als Nederland kan wel tijdelijk onderdrukt worden door een machtigen vijand, doch kan nimmer overwonnen worden.

De titanenstrijd, welke thans in Nederland tegen de onderdrukkers gevoerd wordt, kan duidelijk gerealiseerd worden door de vrijheidlievende mensen van deze streken. De burgerlijke vrijheid is de grootste schat van den mens. Hiervoor wordt thans in een alles vernietigende oorlog met hart en ziel gevochten en gelijk de kampioen der vrijheid, Simón Bolivar, niets heeft gespaard en ontzien, en met ongekende moed en vastberadenheid gevochten heeft om de vrijheid van het Zuidamerikaanse continent te verkrijgen, zo zullen de onderdrukte volken van thans eveneens met hart en ziel doorvechten totdat zij hun vrijheid hebben herkregen.

De spreker dankt de aanwezigen voor hun grote gastvrijheid en vriendelijkheid in het bijzonder der Sociedad Bolivariana de Aruba en den Consul van Venezuela, die op waardige wijze de door den jongen, energieken en vooruitstrevenden President Isaias Medina Angarita bestuurde republiek alhier vertegenwoordigt.

KOPEREN HUWELIJKSFEEST STATENLID ARENDS.

Op 5 Februari as. hopen de Heer en Mevrouw Dr. J. R. Arends-Arends de dag te herdenken, dat zij voor 12½ jaar geleden in het huwelijk zijn verbonden.

Werkelijk geen datum om stil te laten voorbij gegaan, maar een datum, die de Dokter en zijn echtgenote met genoegen kunnen terugblikken op de afgelegde huwelijksweg.

Al was de weg door hen bewandeld niet helemaal met rozen bedekt, het grootste gedeelte was vrij van doornen gebleven en hebben zij samen het moeilijkste gedeelte hand in hand afgelegd.

God heeft hen gezegend met 2 kinderen, waarop de ouders trots mogen zijn, 2 jongens, die zeker de voetsporen van hun vader zullen volgen.

En welke sporen hebben zij te volgen.

De sporen van een vader, die een christelijk leven leidt, die velen tot voorbeeld kan strekken; van een vader, die de gemeenschap belangloos dient, iemand, die kosten noch moeite spaart om zijn medemensen te kunnen helpen; met reden wordt hij door de Arubanen genoegd „onze Dokter Coco".

De Dokter bijgestaan door zijn echtgenote hebben het grootste gedeelte van hun vrije tijd beschikbaar gesteld ten dienste van het sociale leven op Aruba.

Denken wij maar even wat hij allemaal heeft gedaan en nog doet voor de Aruba Tivoli Club, waarvan hij voor jaren de Voorzitter is. Is hij niet iedere middag op zijn Club te zien, leiding gevende aan de werkzaamheden aan het nieuwe Clubgebouw.

Op andere sociale gelegenheden op Aruba is de vriendelijke persoon van den Dokter altijd present en zeer geregeld het woord voerende, waarin hij een meester is.

Als medicus, nu in dienst van het Gouvernement als schoolarts, heeft hij de lichamelijke zorg van de Arubaanse jeugd in handen, en de Arubanen kunnen er zeker van zijn, dat de kinderen in gezondheid zullen groeien tot degelijke mannen en vrouwen voor ons dierbaar eiland.

Hoeveel patiënten heeft hij na God het leven gered, en aan hoeveel families heeft hij een vader, een moeder of een kind teruggegeven?

Laten wij God bidden, dat Hij Dokter Coco nog heel lang moge laten leven, want zijn echtgenote, zijn kinderen families, vrienden, kennissen en geheel Aruba hebben hem hard nodig.

Laat het einde van zijn huwelijksweg, welke hij nog te bewandelen heeft hand in hand met zijn echtgenote en vergezeld van hun kinderen nog heel, heel ver liggen.

Leve Dokter Coco! Leve Sofia! Leve hun kinderen!

Om 21 uur zal er ten huize van de familie Arends aan de Nassaustraat 379 een ontvangst worden gehouden.

DE HEER JOSÉ C. ARENDS OVERLEDEN.

Dezer dagen overleed te Sabaneta op Aruba de Heer José C. Arends, bekend onder de naam van Jossy. In de nog jeugdige leeftijd van 41 jaar, bezweek Jossy na een kortstondige ziekte. Hij werd eerst verpleegd in het San Pedro hospitaal alhier en enkele dagen voor zijn dood, na een klein beetje te zijn hersteld, keerde hij huiswaarts te Sabaneta, alwaar hij na 5 à 6 dagen bij vrouw en kinderen te zijn, plotseling weer erg ziek werd, zodat zijn zwak gestel de dood niet meer kon trotseren. Hij stierf achterlatende vrouw en enkele zeer jonge kinderen, die het smartelijk verlies van echtgenoot en vader voor wie hij gedurende zijn leven zeer goed gezorgd heeft, ten zeerste betreuren.

De overledene was in leven zes jaar lang landraad, welke positie hij ongeveer 2 jaren geleden nog bekleedde. De overledene was een der vurigste commissieleden ter voorbereiding der feestelijkheden van het 25-jarig priesterjubileum van Pastoor Tobias Jansen O.P. Zijn lijkstoet werd door een grote menigte gevolgd, bestaande uit mensen van Oranjestad, San Nicolas en van zijn parochie Sabaneta, hetgeen bewijst, dat Jossy een groot sympathie genoot. Dat hij in vrede moge rusten!

RECHTSZITTING.

Vrijdagmorgen 28 Januari, werden de navolgende zaken ter terechtzitting afgehandeld door den Rechter in eerste aanleg.

Verkoop van rum zonder vergunning.

Alvorens hierin uitspraak te doen, gelastte de Rechter heropening van het onderzoek; daarbij werden een getuige en een getuige-deskundige gehoord. De getuige-deskundige gaf een verslag omtrent zijn onderzoek van de inhoud van een inbeslag genomen fles rum bij verdachte, de getuige gaf omstandig biezonderheden van de gewoonte van den verdachte om in zijn verre buurt te Santa Cruz voor het publiek sterke drank te verkopen. Het Openbaar Ministerie verklaarde bij zijn gevorderde straf tegen verdachte te volharden. Over twee weken zal er vonnis worden gewezen.

Mishandeling van een vrouwspersoon.

De aangehouden zaak tegen F.S.W. terzake mishandeling van een vrouwspersoon, werd verder behandeld met verhoor van een getuige, die van dichtbij de gehele vechtpartij op de bewuste dag heeft medegemaakt. Niettegenstaande de ontkentenis van den verdachte, wist de getuige in biezonderheden de ruzie en de mishandeling te relateren. Op verzoek van den verdachte werd eveneens een getuige gehoord, die verklaren kon, dat eigenlijk het slachtoffer aanleiding tot de mishandeling gegeven heeft, en dat het slachtoffer, dat reeds naar het buitenland is vertrokken, geen prijs stelde op strafvervolging tegen verdachte, omdat zij na de mishandeling het met elkander hebben goedgemaakt.

Het Openbaar Ministerie vorderde tegen den verdachte een gevangenisstraf van twee maanden, gelet op de ernst van het feit, alsook op de straflijst van den verdachte, die alles behalve schoon is. Conform de eis, werd de verdachte veroordeeld.

Van overtreding tot misdrijf.

Terzake van dronken als bestuurder van een motorrijtuig optreden, hetgeen een overtreding van de Algemene Politiekeur daar stelt, stond D.R. als verdachte terecht. De zaak is al tweemaal op de terechtzitting behandeld, waarbij bleek, dat geheel in strijd met hun verklaringen bij de politie, de verdachte en een drietal getuigen op de terechtzitting verklaarden, dat niet D.R. als bestuurder optrad, doch dat een zekere M.F. het motorrijtuig bestuurde. De verbalisant legde eveneens zijn verklaring af en kon aan den rechter aanbieden de concept-verklaringen van de getuigen door hen ondertekend, in welke verklaringen de details van het optreden van den verdachte als bestuurder van het motorrijtuig waren vermeld: de verdachte zat achter het stuur met M.F. naast zich, op een gegeven ogenblik bij het ontmoeten van een ander motorrijtuig week de verdachte uit en reed daarbij tegen een cactushaag; de getuigen verklaarden, dat zij pas na het ongeval bij het uitstappen van den verdachte van achter het stuur constateerden, dat deze dronken was.

De Rechter wees den verschillenden getuigen op de tegenstrijdigheid in deze zaak. Aan de politie, die terstond ter plaatse verscheen, gaven zij destijds allen op, dat D.R. de auto bestuurde, thans na vijf maanden — nu D.R. zich als verdachte dient te verantwoorden — komen de getuigen een andere lezing aan de zaak geven. Dit lijkt zeer vreemd. Het schijnt wel, dat zij om D.R. te helpen thans een andere als bestuurder opgeven.

Twee van de getuigen schenen aan de politie destijds te hebben gezegd, dat een andere manspersoon, wiens naam zij niet precies kenden, de auto had bestuurd.

De verdachte — die bij de politie het te laste gelegde feit had erkend — verklaarde, dat hij aanvankelijk bij de politie zeide niet als bestuurder te zijn opgetreden, doch de politie drong bij hem aan om toch te erkennen, zodat hij teneinde gauw klaar te komen bij de politie, aan laatstgenoemde zeide neer te schrijven wat zij maar willen.

De ernst van het misdrijf van meineed wordt aan de getuigen voorgelegd; een meineed is immers veel erger en wordt veel zwaarder gestraft dan dronken als bestuurder optreden.

De drie getuigen bleven volharden bij hun verklaring op de terechtzitting, daarbij zeggend, dat de door de politie vermelde verklaringen door hun niet zo waren afgelegd. De verbalisant persisteerde eveneens bij de inhoud van zijn ambtsedig proces-verbaal.

Teneinde de getuigen gelegenheid te geven zich te bedenken, werd de behandeling der zaak geschorst tot na de behandeling der andere zaken. Tegen twaalf uur werd de behandeling hervat, waarbij de getuigen allen wederom zeiden, dat M.F. als bestuurder was opgetreden en niet de verdachte D.R. Deze verklaringen werden terstond op schrift gesteld, en door de getuigen ondertekend. Op verzoek van den Substituut Officier van Justitie, werd de behandeling der zaak tegen D.R. als verdachte voor onbepaalde tijd geschorst en werd rechtsingang verleend tegen H.D. en M.F. terzake van meineed. De derde getuige C.K. kon niet door deze instantie worden vervolgd, aangezien hij schutter is en dus valt onder het militair gezag.

Onmiddellijk werden de nieuwe verdachten ook in hun nieuwe qualiteit gehoord, waarbij zij hun als getuigen afgelegde verklaringen handhaafden. Nogmaals wees de Rechter hun op de gevolgen van het ernstige misdrijf, vooral op de gevolgen voor de gezinnen van de verdachten, zijnde beide gehuwd met kinderen. Ook is het jammer, dat personen op zulke leeftijden in de gevangenis terecht komen, daar men bij aflegging van een eed op de wijze zijner godsdienstige gezindheid belooft de gehele waarheid en niets dan de waarheid te zeggen.

Op requisitoir van het Openbaar Ministerie, beval de Rechter de onmiddellijke gevangenneming van de twee verdachten en gekomen als getuigen in een overtredingszaak, werden zij onder politiegeleide weggebracht als verdacht van meineed.

Diefstal.

De 29-jarige A.M.C.J.d.J. stond terecht terzake dat hij op verschillende tijdstippen geldsbedragen toebehorende aan onderscheidene andere personen met het oogmerk van wederrechtelijke toeëigening heeft weggenomen. De verdachte erkende de telasteleggingen, waarna 3 getuigen, de vrienden waren van den verdachte, getuigenis aflegden en uitvoerig vertelden hoe zij op hun kamers geldsbedragen vermisten; tegen den verdachte kregen zij terstond achterdocht, doch na een politie-onderzoek is gebleken, dat de verdachte de dader was.

Conform de eis van den Substituut Officier van Justitie, werd den verdachte een gevangenisstraf van zes maanden opgelegd.

Dronken rijden.

Op Nieuwjaarsdag werd J.W. door de politie aangetroffen, toen hij in kennelijke staat van dronkenschap als bestuurder van zijn motorrijtuig optrad. De verdachte gaf een relaas, dat hij op de bewuste dag niet dronken was, doch toen hij op weg naar Noord reed door een tweetal onbekende Spaans sprekende manspersonen werd aangevallen, die hem vroegen hun naar Oranjestad te rijden; bij zijn weigering goot een van de mannen rum op zijn kleren en toen hij wilde wegrijden, sloegen zij hem tegen zijn aangezicht, waardoor hij enigszins versuft werd, en bij het gauw naar huis rijden met zijn auto kon hij niet goed meer als bestuurder optreden — vanwege de versuftheid — en slingerde hij op de weg.

Dat hij naar sterke drank rook, was omdat de rum op hem gegooid was en dat hij niet goed kon lopen, was omdat hij door de slagen versuft was. De verbalisant getuigde, dat de verdachte flink onder de invloed was van sterke drank, weliswaar een schramwondje had aan zijn gezicht, doch geen noemenswaardige wonde, die hem had kunnen versuffen. Bovendien had de verdachte hem bij de aanhouding niets omtrent een aanval door twee manspersonen verteld. Op verzoek van den verdachte werden nog 2 personen als getuigen à décharge gehoord, die beiden wisten te verklaren, dat verdachte ongeveer een uur voor zijn aanhouding door de politie, bij hen niet de indruk had verwekt dronken te zijn.

Het Openbaar Ministerie achtte — niettegenstaande de lezing van het geval door den verdachte, hetgeen niet aannemelijk wordt geacht — het bewijs tegen den verdachte geleverd door het ambtsedig proces-verbaal en de verklaring van den verbalisant, en vorderde als straf een geldboete van ƒ 75,—, bij gebreke van betaling te vervangen door 30 dagen hechtenis.

Conform werd den verdachte veroordeeld, tevens met ontzegging van de bevoegdheid motorrijtuig te besturen voor een jaar.

Verkeerszaken.

Zoals gebruikelijk omvatte de rol van de strafzitting ook een aantal verkeerszaken, rijden zonder rijbewijs, rijden zonder goede remmen enz., waarvoor geldboetes werden opgelegd, ieder geval in evenredigheid tot de ernst van de gepleegde overtreding.

(Vervolg van pagina 1).

De commissies zullen gemengd moeten zijn en de leden zullen bij voorkeur de taal van het land dat het voorwerp van de toezicht, moeten beheersen. Ook zal men moeten waken tegen vluchtige bezoeken, daar dit meestal slechte resultaten oplevert.

Er zullen ongetwijfeld nog veel meer punten zijn, die voor een dergelijke commissie zullen moeten gelden, doch dit zijn er enige van.

* Na deze beschouwingen is het naar mijn persoonlijke mening niet waarschijnlijk dat men direct tot de oprichting van een volkenbondsleger in gelijke zin, zal geraken, niet alleen dat na deze oorlog de wereld er nog niet rijp voor zal zijn, maar grotendeels door de vele en wellicht onoverkomenlijke moeilijkheden die er aan verbonden zijn.

De Heer en Mevrouw

J. R. Arends - Arends,

hebben het genoegen, familieleden, vrienden en kennissen mede te delen dat zij op 5 Februari a.s.

Hun 12½ jarige

ECHTVERENIGING HOPEN TE HERDENKEN.

Heilige Mis 7 a.m. St. Fransiscus Kerk
Receptie: 9 p.m. Nassaustraat 379 B.
— ORANJESTAD — ARUBA. —

3—2

Heden overleed in den ouderdom van 55 jaar mijn geliefde echtgenoot en onze vader

Kapitein B. Klip.

Jan
Wim
Hans
Loes
J. Klip.

2 Februari 1944.

Wij betuigen hierbij onze hartelijken dank aan de Zusters van het St. Elizabeth-Gasthuis voor hun goede zorgen en aan alle vrienden en kennissen voor hun medeleven betoond bij en na het overlijden van

Kapitein B. Klip.

3 Februari 9144 J. KLIP.

Voor de talrijke bewijzen van innige deelneming ondervonden tijdens de ziekte en het overlijden van onzen geliefden man en vader

Sippo Frans van Kekem

betuigen wij onzen hartelijken dank.

UIT ALLER NAAM

H. M. van Kekem - van Grieken.

Curaçao.

VERGADERING R.K. PARTIJ.

Het Theater Brion was gisteren-avond vol mannen ter bijwoning van de gezamenlijke vergaderingen der Afdelingen Sta. Anna en Sta. Familia van de Curaçaose R.K. Partij.

Nadat Voorzitter Charles B. Debrot Jr. gedankt had voor de schitterende opkomst, gaf hij het woord aan Dr. Moises F. da Costa Gomez leider van de R.K. fractie in de Staten, tevens lid van de Buitengewone Raad van Advies en lid van de na de oorlog te houden Rijksconferentie.

De spreker vertelde van zijn bevindingen in Londen, over het huidige streven van de partij en over de toekomst van Curaçao. Hij deelde mede, dat de regering in Londen zeer goed op de hoogte is van wat hier geschiedt en dat wij er zeker van kunnen zijn, dat de belofte van Hare Majesteit de Koningin met betrekking tot de naoorlogse reorganisatie van het Rijk, bewaarheid zal worden.

De decentralisatie van het Bestuur in ons Staatsdeel — zo zeide hij — kunnen wij binnen niet al te lange tijd tegemoet zien. Hij drong er evenwel op aan, dat men der regering de overtuiging zal geven, dat men vrij wil zijn onder de Nederlandse vlag en dat men zal tonen hiertoe in staat te zijn. De Doctor zag de toekomst moeilijk in en zeide, dat het noodzakelijk zal zijn nauw samen te werken om het welzijn van Curaçao te bestendigen. Er zal een grote verantwoordelijkheid op elk onzer rusten, aldus sprak hij, en deze zal beter gedragen kunnen werden als men eensgezind is.

Er werden verschillende vragen gesteld, welke door Voorzitter Debrot en Dr. da Costa Gomez beantwoord werden. Deze laatste sprak wel anderhalf uur lang voor de vuist in de Papiamentse taal en zijn woorden werden met een krachtig applaus onderstreept.

Ook de laatste spreker van de avond, de Heer David Capriles, werd luide toegejuicht toen hij op duidelijke wijze uiteenzette wat de Partij beoogt. Zijn toespraak werd verschillende malen door applaus onderbroken, waaruit wel de enthousiaste instemming van zijn toehoorders bleek.

KAPITEIN BAREND KLIP †.

Al de kantoren van de K.N.S.M. ter plaatse waren hedenmorgen gesloten als teken van rouw voor het overlijden van Kapitein Barend Klip. Onder grote belangstelling werd het stoffelijk overschot van den Kapitein heden om 10.30 uur ten grave gedragen. Op het Protestantse Kerkhof aan de Roodeweg waren verschillende heren van de K.N.S.M. aanwezig. Naar men ons mededeelde zou er het woord gevoerd worden door Ds. Johannes Mietes, den Heer L. Vente, Directeur van het hoofdagentschap van de K.N.S.M. alhier en Kapitein v.d. Giezen, die den overledene goed gekend heeft.

Met Gezagvoerder Barend Klip gaat een bekwaam zeeman heen. Op 24 Juni 1888 op het eiland Ameland geboren ademde hij al de Noordzeelucht in en een groot deel van zijn leven heeft hij op zee doorgebracht. 36 Jaar lang diende hij bij de K.N.S.M., het laatst nog op het ss. „Cottica". Op dit schip heeft hij gevaren sedert Nederland in oorlog is.

Vier jaren lang heeft hij de oorlogsgevaren op zee getrotseerd en zijn schip steeds veilig naar zijn bestemming gebracht. Op deze wijze diende hij zijn vaderland en voor hem had de oorlog nog een bijzondere betekenis omdat zijn echtgenote met twee zoons en een dochter in het bezette Nederland vertoeven. Op Curaçao is zijn zoon Jan in krijgsdienst.

Kapitein Klip heeft veelal op passagiersschepen gevaren en zijn beminnelijkheid is aan tallozen bekend. De K.N.S.M. verliest in hem een harer beste gezagvoerders. Nederland verliest een zijner beste dienaars. Hij ruste in vrede.

OVER VERSIERING, EEN ETALAGEWEDSTRIJD EN EEN FAKKELOPTOCHT.

Men schrijft ons:

Als straks onze Vorstelijke bezoekster op Curaçao komt, zullen wij Haar in blij versierde straten willen ontvangen. Wij hebben hier niet zoals Suriname, bloemen en nog eens bloemen om onze vreugde uit te drukken, doch wel hebben wij vlaggendoek en andere versieringsmiddelen, waarmede wij een echt feestelijk resultaat kunnen bereiken.

Zijne Excellentie de Gouverneur benoemde een versieringscommissie, bestaande uit de Heren Ir. J. F. Groote, voorzitter: Ir. C. M. Bakker, J. J. A. van Bergeyk, A. J. Bosch-Reitz, G. J. Botterweg, N. M. Chumaceiro, Mr. E. M. Elias, J. M. S. van Erp, L. Groeneveld, W. F. M. Lampe, H. B. C. Schotborgh, G. Seppen, Ir. E. A. Stockmann en Ir. W. J. Stok.

Deze commissie heeft voor diverse wijken één harer leden aangewezen, die met de bewoners overleg pleegt om te komen tot oprichting van een wijkcomité, die dan ieder in hun rayon gelden inzamelen en voor de wijk- of straatversiering zorgen, natuurlijk in overleg met de hoofdcommissie. In het bizonder de Heren Bakker en Van Bergeyk zullen daarbij gaarne advies over de versieringen geven. In verschillende wijken is dit plan reeds met enthousiasme ontvangen en is men druk aan de gang. Vooral onze winkelstraten willen goed voor de dag komen.

Wie nog niets van een wijkcomité gehoord heeft, kan zich richten tot den Secretaris der commissie, den Heer K. v.d. Heide op Openbare Werken (tel. 1028). Men vergete niet, dat er thans haast bij de zaak is.

De commissie verwacht, dat onze winkeliers ook ten aanzien van hun etalage hun beste beentje zullen voorzetten. Er zal veel publiek in de stad zijn, een prachtige gelegenheid dus om eens extra de aandacht op de zaak te vestigen. Om dit streven nog eens extra kracht bij te zetten, is een etalage-wedstrijd georganiseerd. Mooie etalages, des avonds aardig verlicht, hier en daar met een hulde aan onze Bezoekster, geven der stad reeds een feestelijk aanzien.

Wie mede wil doen aan deze wedstrijd, en welke winkelier zal dat niet willen, geve zich thans reeds op aan den Heer C. Delvalle, El Globo, Herenstraat. Spoedig zullen in zijn etalage de prijzen voor deze wedstrijd worden tentoongesteld. Maar men wachte daarop niet met aanmelden, want het aantal deelnemers is natuurlijk van invloed op het aantal prijzen. Een jury, bestaande uit Mevrouw M. Henriquez-Correa en de Heren Bakker, Van Bergeyk, B. Chumaceiro (indien althans terug) en C. Delvalle, zal de prijswinners met zorg uitkiezen. Laten de winkeliers het haar moeilijk maken.

Tenslotte organiseert de versieringscommissie nog een der glanspunten van het programma: een fakkeloptocht bij het Waaigat. Wellicht hopen wij daarover nadere bizonderheden te melden.

UITSLAGEN MACHINESCHRIJVEN.

Van het examen Machineschrijven volgens het progr. der Vereniging van Leraren in Stenographie en Machineschrijven, 40 lettergrepen per minuut, gehouden te Willemstad op 29 Januari 1944.

Geëxamineerd: 35 candidaten; afgewezen: 16; geslaagd: 19, t.w. de Dames: Margit Brandes, T. Cheis, M. van Driel, C. Heshusius, L. Kaersenhout, Edith Lamping, I. de León, Z. Moreno, J. M. Wansing.

En de Heren: N. Amón, D. Bakhuis, W. Beckers, J. M. Calmes, M. Grinstijn, C. Hurtado, R. Prince, W. G. Statius Muller en A. Wuhl.

LAAT IK U BEWONDEREN

DE GOUVERNEMENTSBOEKERIJ

Beknopt overzicht van de verrichtingen van de Gouvernementsboekerij en openbare leeszaal gedurende het jaar 1943. De tussen haakjes geplaatste cijfers hebben betrekking op het jaar 1942.

Uitgeleende ontspanningslectuur boeken	37.172	(29.166)
Uitgeleende studieboeken	2.475	(1.404)
Totaal	39.647	(30.570)
Uitgegeven leeskaarten Jeugd	507	(330)
Uitgegeven leeskaarten Volwassenen	1347	(1075)
Totaal	1845	(1405)
Aantal boeken waarvan herstellingen plaats vonden	1703	(1649)
Nieuwe aanwinsten	1052	(106)

In het afgelopen jaar kwam een nieuwe catalogus van de voorhanden ontspanningslectuur gereed (vorig jaar het 2e deel van de Studieboeken catalogus).

INWIJKING OP CURAÇAO STOP GEZET.

Voor de duur van enkele weken is — zo vernemen wij van niet-officiële zijde — de inwijking van uit het buitenland komende vreemdelingen naar Curaçao stop gezet in verband met het bekende geheim.

EEN KLEINE AANVULLING.

In het verslag over de prijsopdrijvingszaak tegen Hussein Saab voor het Hof van Justitie werd gisteren in ons blad gemeld, dat Mr. Stephanus W. van der Meer den verbalisant van het Bureau van Sociale en Economische Zaken zou hebben beschuldigd van medeplichtigheid. Dit zou enig misverstand kunnen wekken, aangezien de verbalisant niet als zodanig werd beschuldigd, doch als koper (agent-provocateur). Als koper werd hij beschuldigd van uitlokking van het misdrijf van prijsopdrijving, tot een gezamenlijk bedrag van vier cent. Tussen medeplichtigheid en uitlokking bestaat een technisch verschil, gelijk ons werd medegedeeld. Uitlokking wordt even zwaar gestraft als het plegen van het strafbaar feit.

BURGERWACHT CURAÇAO.

Bewakingsdienst.

Zaterdag 5 Februari as. van 14 tot 16 uur en Zondag 6 Februari as. van 8 tot 10 uur Exercitie. Verzamelen bij Bureau Crisis Zaken, Pietermaai 4. Vervoer: Op Zaterdag om 13.30 uur en op Zondag om 7.30 uur zullen twee legervrachtwagens uit Kamp Suffisant vertrekken, waarvan één langs Fundazijde en de ander langs Otrabandazijde naar Pietermaai zal rijden. Men is verplicht aan tenminste één van deze oefeningen deel te nemen.

HET BLAD „ESQUIRE".

Naar aanleiding van het besluit van den Directeur der Posterijen in de Verenigde Staten, Frank Walter, om het tijdschrift „Esquire" van het privilege van 2e klasse posttarief uit te sluiten, is ook op Curaçao het nodige gezegd. Over „Esquire" schrijft „The Tablet":

„Esquire" heeft het, van het standpunt van Christelijke zedenleer bezien, gemunt op het aanmoedigen van onbetamelijkheid, oneerbiedigheid voor de waardigheid welke door Christus aan de vrouw is opgelegd en minachting voor de heilige voorrechten, welke door het huwelijk verkregen worden. Het verschilt van de goedkope sexueel prikkelende tijdschriften slechts in zijn hogere prijs en het voorwendsel van chic-heid waarop het prat gaat.

Maar onder het dure drukwerk, is 'Esquire' een even verachtelijke vijand voor de zeden als zijn goedkopere soort genoten.

De Directeur der Noordamerikaanse Posterijen Walter moet gefeliciteerd worden voor zijn pogingen om de verspreiding van onbetamelijkheid tegen te gaan binnen de grenzen van zijn gezag. De 'knappe' mensen die voorwenden te behoren tot godsdienstige en werkelijk aanzienlijke kringen, doch die zich verzoenen met de onbetamelijkheid door zulk een tijdschrift te lezen, doen beter na te denken alvorens hun stem te voegen bij het koor van hen die beschuldigingen aan het adres van den Heer Walker richten.

De norm die hij gevolgd heeft moet door alle Christelijke Noordamerikanen worden gesteld boven die van hen die zich een abonnement op 'Esquire' kunnen veroorloven. Wij vertrouwen dat het goedkeurend gejuich voor zijn maatregel even luid en even doeltreffend zal zijn als het gekrijs van hen, die hem veroordelen".

WERELDNIEUWS

DE „SOEMBA" IN ACTIE.

Uit het Geallieerde Hoofdkwartier te Algiers wordt gemeld, dat Geallieerde oorlogsschepen het bombardement van de vijandelijke doelen in het gebied van Formia aan de Golf van Gaeta hebben voortgezet. De kruiser „Orion" en de Nederlandse kanonneerboot „Soemba" hebben zich gevoegd bij andere Geallieerde eenheden. De „Soemba" heeft een hoofdbewapening van drie 5.9 kanonnen en hielp ook de landingen bij Salerno beschermen.

WAARSCHUWING AAN FINLAND.

De Russen hebben de Finnen gewaarschuwd zich binnen zes weken uit de oorlog te trekken. Indien zij hieraan geen gehoor geven zullen zij de gevolgen moeten dragen. Voorts zouden de Russen volgens berichten uit Stockholm hebben gezegd: „Indien de Finse soldaten zich op 1 Maart nog op Russisch grondgebied bevinden zijn de Russen bereid een groot offensief tegen Finland in te zetten".

REVOLUTIE-POGING IN COSTA RICA?

Vicente Lombardo Toledano, President van de Latijns Amerikaanse Arbeids Federatie zeide te zijn ingelicht, dat een schip, geladen met wapenen uit Mexico „is vertrokken naar een onbekende haven in Costa Rica". Hij drong aan op een ogenblikkelijk onderzoek en in een telegram aan President Avila Camacho zeide hij dat de wapenen zouden worden gebruikt „om een opstand tegen President Calderon Guardia's wettige regering te organiseren of de overwinning der meerderheid van het Costarikijnse volk bij de Presidentsverkiezingen van 13 Februari te voorkomen". Hij schreef het bericht toe aan „Costarikijnse bronnen" en zeide, dat het schip waarschijnlijk in het register van Mexico, Guatemala of Brits Honduras is ingeschreven en dat de wapenen verscheept worden met „medeplichtigheid van een Noordamerikaanse maatschappij, welke reusachtige beleggingen in Midden-Amerika heeft."

De candidaten voor de verkiezing in Costa Rica zijn Teodoro Picado, die gesteund wordt door de huidigen President en een zekeren Cortes, die gesteund wordt door de Vanguardia Popular. De volgelingen van Picado beschuldigen Cortes van ultra-conservatisme en sommigen hebben zelfs beweerd, dat hij nazie-gezind is (Mexico Stad, (AP) 2.2).

GOEDE GEALLIEERDE SPIONNAGE.

Het Zwitserse Telegraaf-bureau zeide in een bericht uit Helsinki, dat Admiraal Karl Luetzow in een vraaggesprek, dat hij toestond aan de Finse pers heeft toegegeven, dat een bizonder goede Geallieerde spionnage en schitterende anti-duikbootwapenen 1943 gemaakt hebben tot een slecht jaar voor de Duitse duikbootcampagne.

Luetzow zeide, dat de Duitsers hopen de duikboot in 1944 wederom tot een doeltreffend wapen te maken en deelde aan de Finnen mede, dat Duitsland beslist een „geheim wapen" heeft, dat ter juister tijd tegen den vijand zal worden gebruikt (Stockholm, (AP) 2.2).

BEVOORRADINGS-MOEILIJKHEDEN.

De Spaanse radio deelde mede, dat strenge restricties met betrekking tot het olie-verbruik in Spanje zijn ingesteld als gevolg van „bevoorradingsmoeilijkheden" (Londen, (AP) 2.2).

BOGOTA'S AARTSBISSCHOP EN DE VRIJ-KATHOLIEKE KERK.

Z.H.E. Ismael Perdomo, Aartsbisschop van Bogotá, heeft gewaarschuwd tegen de Vrij-Katholieke Kerk, die „niets met kerk of catholiciteit te maken heeft".

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN ALGIERS.

„Te water: Tijdens de nacht van 31 Januari op 1 Februari hebben lichte kuststrijdkrachten in de Adriatische Zee nog twee vijandelijke schoeners tot zinken gebracht nabij het eiland Silba. Tijdens dezelfde nacht brachten gelijksoortige schepen in de Ligurische Zee een vijandelijk patrouille-vaartuig tot zinken nabij Spezia. Zelf leden zij geen schade. De volgende nacht bombardeerden Britse torpedojagers in de Adriatische Zee Porto Recanati en Pedaso ten Zuiden van Ancona.

Te land: Zowel aan het front van Anzio als aan het hoofdfront van het 5e leger wordt hard gevochten. Het strandhoofd is vergroot niettegenstaande een krachtig verzet en tegenaanvallen werden afgeslagen. Aan het hoofdfront zijn de Franse en Noordamerikaanse troepen zo ver gevorderd door de bergen ten Noorden van Cassino, dat de vijandelijke sterkte ernstig bedreigd wordt. Tegenaanvallen op de flank van onze troepen, die de doorbraak in deze sector uitbuiten, werden afgeslagen. Aan het front van het 8e leger zijn de patrouilles actief.

In de lucht: In de nacht van 1 op 2 Februari hebben nachtbommenwerpers Maribor in Joegoslavië aangevallen. De verrichtingen werden gisteren beperkt, doch een strijdmacht van zware bommenwerpers viel de draadloze installaties te Durazzo (Albanië) aan. Wegenkruispunten te Albano en Marino werden aangevallen door middelzware bommenwerpers. Gevechtsvliegtuigen onderhielden patrouille-vluchten boven het gevechtsgebied. De dokken van Formia werden gebombardeerd door gevechtsbommenwerpers. 4 Vijandelijke vliegtuigen werden vernield. Een onzer vliegtuigen wordt vermist, doch de vlieger bevindt zich in veiligheid" (Algiers, (AP) 3.2).

VIJF GEVAT.

Vijf personen werden in Argentinië gevat op beschuldiging van spionnage. Deze mensen waren gearresteerd in November 1942, toen de Verenigde Staten het bewijs leverden van hun vijandige verrichtingen. Later werden zij vrijgelaten, maar gisteren zijn zij opnieuw ingerekend (Buenos Aires, (AP) 3.2).

JAPAN EN DE MISHANDELING DER KRIJGSGEVANGENEN.

Het volgende werd door het DNB bekend gemaakt: „De Heer Igumtsji, zegsman van de Japanse regering, heeft voor de journalisten een verklaring afgelegd, waarin hij refereerde naar de pers- en radio-campagne tegen Japan over de zogenaamde Japanse wreedheden tegen de Geallieerde troepen. Hij zeide, dat deze campagne werd ingezet met het doel een dekmantel te vormen voor wreedheden, welke door de Geallieerden zelf zijn gepleegd" (Londen, (AP) 31.1).

Vrouwen Organisatie Curaçao.

De verkiezing van het bestuur voor het komende vereenigingsjaar zal plaats vinden op Woensdag 16 Februari des 's morgens te 10u. in het Logegebouw. De navolgende candidaten zijn gesteld:

Mevr. Amy Capriles
Mevr. W. Chateau
Mevr. C. v. Dorp
Mevr. E. Eldermans
Mevr. V Elias
Mevr. Ellis
Mevr. T. Ghering
Mevr. M. Gorsira
Mej. Ed. Lansberg
Mevr. H. de Regt
Mevr. C.v.d. Velden.

Het Bestuur.

LAATSTE NIEUWS

— In de afgelopen nacht hebben Mosquito's van het Bommenwerperscommando doelen in het Westen van Duitsland aangevallen. Er werden ook mijnen gelegd in vijandelijke wateren.

— **1100 Bommenwerpers en lange afstands gevechtsvliegtuigen hebben hedenmorgen een aanval gedaan op Wilhelmshaven als deel van het grote dag-offensief dat weer hervat is. De aanval werd door Noordamerikaanse luchtvliegtuigen uitgevoerd. Kort na het middaguur trokken andere Geallieerde formaties over het Kanaal in de richting van de Franse kust.**

— **Tito's Hoofdkwartier** meldde, dat de Joegoslavische patriotten 6 Duitse colonnes verpletterd hebben, welke poogden door te breken in Slovenië. Hij zeide, dat de laatste successen van zijn strijdkrachten tegen de indringers grotendeels te danken zijn aan de grote „toeneming van voorraden welke in de afgelopen maand door de Geallieerden geleverd zijn" alsook aan de Geallieerden zee- en luchtaanvallen.

— **A. E. Kornetsjuk**, Vice Commissaris van Buitenlandse Zaken en echtgenoot van Wanda Vassilevskaya, Voorzitter van de Unie van Poolse patriotten in Rusland, is ontheven van zijn post op eigen verzoek. Kornetsjuk is een der grootste tegenstanders van de Poolse eisen ten aanzien van de voor-oorlogse grens met Rusland.

— **De radio van Berlijn maakte bekend, dat de Duitsers de steden Rovno en Luck in Polen ontruimd hebben en nieuwe stellingen hebben ingenomen ten Westen van de stad. Rovno is een belangrijk kruispunt van verkeers- en spoorwegen ongeveer 50 kilometer binnen de oude Poolse grens. Luck ligt nog veel verder binnen het vroegere Poolse gebied — ongeveer 110 kilometer van de grens af. De Russische troepen bevonden zich wel ten Noorden van Rovno doch niets wees erop, dat Luck werd bedreigd. Hierdoor wordt een opzienbarende opmars van Vatutins troepen te kennen gegeven.**

— **Officieel** wordt bekend gemaakt, dat de Chinezen die in Noord-Birma oprukken, Taipha Ga veroverd hebben, een krachtig verdedigd dorp op de voornaamste bevoorradingsroute der Japanners. De strijd om dit steunpunt duurde zes dagen. Door dit succes zijn de Chinezen reeds een derde gevorderd over Noord-Birma.

— **Radio-Vichy** meldt, dat het 8e leger zich opstelt voor een nieuw offensief langs de kust van de Adriatische Zee in Italië.

Een Amigoe in de hand, brengt vreugde in het land.

Elias bepleit interparlementaire samenwerking van Curaçao en Suriname.

Pers en G. P. D. hebben de band gesmeed.

Toekomstig Koopmanschap in dienst van hoge idealen, verklaart Mr. Elias.

In de gouvernementsuitgave „Economische Berichten", waarvan hij redacteur is, schrijft Meester Eduard Maurits Elias, hoofd van de Curaçaose Gouvernementspersdienst, het volgende:

Het Comité Curaçao — Suriname te Paramaribo is ontbonden. Het Comité Suriname — Curaçao te Willemstad is niet ontbonden, doch laat niet van zich horen. Toch doet men in Suriname pogingen om in andere vorm het Comité te doen herleven en het Curaçaos Comité wil, althans formeel, blijven voortbestaan teneinde, wanneer het ogenblik daartoe is gekomen, de hand aan de ploeg te kunnen slaan. Toen de Comité's werden opgericht waren er vele stuurlui aan de wal, die blijk van hun scepticisme blijk gaven. Schijnbaar hebben zij gelijk gekregen. En schijnbaar is hun „overwinning" volkomen.

Er zijn hier vele sceptici. Zij zijn geen ongewoon verschijnsel in onze kleine maatschappij. Mensen die wat doen behoeven op medewerking niet te rekenen. Hun geestdrift voor de goede zaak moet groot zijn en zij moeten sterk in hun schoenen staan, want altijd en immer wacht hun strijd, niet alleen tegen lauwheid en laksheid, maar óók tegen tegenwerking. En dan nog meestal tegenwerking in de onaangenaamste vorm: de fluisterende.

Wij zeiden, dat de fluisteraars schijnbaar overwonnen hebben, dat hun scepticisme schijnbaar in het gelijk is gesteld. Want wij hebben de stellige overtuiging dat samenwerking tussen Suriname en Curaçao niet anders dan een natuurlijke noodzakelijkheid zal blijken te zijn, een historische noodwendigheid: twee delen van het Nederlandse Rijk, ver van de andere Rijksdelen verwijderd, beide gelegen op het Westelijk Halfrond en niet al te ver van elkaar, moeten in vele opzichten wel tot samenwerken en samenspreken komen, wanneer zij hun vertegenwoordigende taak verstaan en wanneer zij deze taak ook willen vervullen.

Wij geloven niet slechts dat dit verstaan en dat deze wil aanwezig zijn, wij geloven zelfs dat men er, zowel in Suriname als in Curaçao, een eer in stelt die taak zo goed mogelijk te vervullen. Niet bij allen zal deze aandrang aanwezig zijn. Doch wel bij de besten.

Het zijn deze besten, die de gedachte koesteren dat „economie" niet een aangelegenheid van centen en dubbeltjes en guldens alléén is en dat ook „economie" haar ideologische grondslagen, morele maatstaven en ideële bedoelingen moet hebben; dat koopmanschap — met hoe grote zin voor realiteit ook gevoerd — in een werkelijk nieuwe wereldorde haar resultaat niet alleen mag aflezen van de winst- en verliesrekening, doch wel degelijk ook in dienst moet staan van hoge idealen.

Alom kan men aandrang bespeuren deze hoge idealen — ook in het handelsverkeer — te formuleren. Vooralsnog blijft het bij pogingen daartoe. En overal nog is het resultaat aarzelend en vaag. Scherpe contouren zij nog niet getrokken. Tastbare inhoud is er nog nauwelijks.

Een van de weinige goede gidsen, een van de weinige practische idealisten, een van de weinige mannen in wiens goede bedoelingen, realiteitszin en bekwaamheid wij diep vertrouwen hebben, is de vice-president der Verenigde Staten, Henry A. Wallace.

Op 11 September 1943 heeft deze te Chicago een grote rede gehouden, die ongetwijfeld een der beste en klaarste uiteenzettingen was, die ooit gehouden zijn. Deze rede was gericht tegen: isolationisme; kartels en trusts; economisch feodalisme. En zij was een pleidooi vóór internationale samenwerking en vóór de vrijheid van ondernemingszin.

Hij zeide „America's only safety and guarantee of high living standards is in worldwide full use of natural resources and a world-wide rise in living standards as rapid as her own".

Deze wereldwijde blik en dit gezonde economische egoïsme, dat anderen niet te kort doet en allen ten goede komt, eisen — mutatis mutandis en: in het klein — ook van Suriname en Curaçao, ten eigen bate, ten opzichte van elkander en in het kader der Nederlandse Rijkseconomie, het inslaan van andere dan de tot nu toe gevolgde wegen. Wij menen: het gezamenlijk gaan van een gezamenlijke weg óók.

Het lijkt ons een economische èn een historische onjuistheid wanneer deze twee delen voor het éne, grote Rijk der Nederlanden zouden voortgaan gescheiden wegen te gaan.

Ten eerste: omdat de nieuwe Staatspolitiek, zoals wij deze na de oorlog zien, meer samenwerking zal eisen uit ideële overweging.

Ten tweede omdat deze samenwerking uit economisch oogpunt logisch is gezien de economische structuur van beide landen. Want Suriname, het landbouwende en voedselrijke, kan Curaçao — het industriële en voedselarme — van zijn landbouwproducten voorzien en Curaçao kan daarvoor, welvarend als het is, behoorlijke prijzen betalen.

Zulke samenwerking vereist kennis van Suriname in Curaçao en van Curaçao in Suriname. Kennis van situaties. Kennis van mogelijkheden. Kennis van mensen.

Deze onderlinge kennis moet verschaft worden door het onderwijs, in ruimer mate dan tot nu toe het geval is.

Deze onderlinge kennis moet evenzeer worden verschaft door onderling contact van personen.

Tot nu toe zijn, te hooi en te gras, Curaçaose en Surinaamse ambtenaren en mensen uit het particuliere bedrijfsleven bij elkaar op bezoek geweest. Dit was ongetwijfeld nuttig. Doch het zal in de toekomst regelmatiger en meer volgens plan moeten geschieden.

In vele opzichten zullen gezamenlijke maatregelen na gezamenlijk overleg moeten worden genomen. Een deel van de economie der beide staatsdelen zal in gezamenlijk overleg ten beider gunste moeten worden bepaald.

Een deel van de Staatkundige activiteit der beide staatsdelen — zowel ten aanzien van het moederland en de Rijksregering, als ten opzichte van andere problemen (bijvoorbeeld: Caraibische en pan-Amerikaanse) — zal evenzeer in gezamenlijk overleg moeten worden vastgesteld.

Wij denken hierbij aan een Surinaams-Curaçaose Economische Conferentie. Of een Surinaams-Curaçaose Ambtenaren Conferentie.

Wij hebben de stellige overtuiging dat ter voorbereiding van dit en ander (bv. cultureel) contact, dat ter opwekking van de openbare mening tot deze doeleinden, het particulier initiatief (belichaamd in Comité's, zoals die formeel ten dele nog bestaan) een uiterst nuttige taak kan vervullen.

Want het is immers juist in particuliere kring, dat de belangstelling voor Suriname en Curaçao v.v., de laatste tijd merkbaar is toegenomen. De wederzijdse, door de Gouvernementspersdiensten samengestelde persoverzichten; de wederzijdse kranten en periodieken vormen en trekken steeds groter belangstelling. De openbare attentie is onderling en wederzijds gericht op wat, op vrijwel elk terrein des levens, in beide Rijksdelen, geschiedt.

Er is wat verbeterd.

Doch lang niet genoeg.

* * *

Wij geven toe in bovenstaande, korte beschouwing vaag te zijn geweest. Maar tot onze verontschuldiging diene dat deze ganse, belangwekkende materie nu eenmaal nog vaag is.

Ook de toekomstige Staatkundige positie in Rijksverband van Curaçao en Suriname is nog vaag, al hebben wij houvast aan enige principiële redevoeringen van Hare Majesteit de Koningin, aan de instelling van de Biezondere Raad van Advies en aan het in het vooruitzicht stellen van een Rijksconferentie:

Zolang het moederland niet vrij is moet dit alles, noodwendig, vaag blijven. Dit is een — zij het negatieve — eis van parlementaire en constitutionele democratie.

Maar zodra het moederland bevrijd zal zijn zal deze vaagheid verdwijnen. Reeds nu kunnen wij daarvan in de sluikpers de voortekenen zien.

De belangstelling voor de plaats der buiten-Europese Rijksdelen in het Rijksverband, na de oorlog, is nu reeds groter dan zij ooit geweest is in Nederland.

Curaçao en Suriname zullen er voor moeten zorgen dat een groot deel dezer belangstelling ook op hen gericht worde.

Gezamenlijk optreden ten deze zal ongetwijfeld aan de bereiking van hun doel ten goede komen. Voor dit gezamenlijk optreden moet nú reeds de grondslag worden gelegd. En wij denken hierbij met name aan een instantie samengesteld door en uit de Staten van Suriname en van Curaçao tot het plegen van gezamenlijk overleg.

Wij hopen dat dit initiatief genomen worde.

Het zou getuigen van een ruime blik.

En het zou doen zien dat deze blik in de toekomst weet dóór te dringen.

* * *

Op 1 Mei 1943 is te New York, onder auspiciën van het Latijns Amerikaans Economisch Instituut een openbare conferentie gehouden over „Economische problemen van het Caraibische Gebied".

Over de Nederlandse Rijksdelen sprak de heer J. H. Boas gewezen hoofd van de Gouvernements Persdienst in Suriname, die begon met erop te wijzen dat het woord „Bezittingen" (Possessions) de positie van de Gebieden onder de Nederlandse vlag onjuist weergeeft, en dat het ook ter beoordeling van de toekomstige economische ontwikkeling dezer Rijksdelen gewenst is dat men zich rekenschap ervan geeft dat zij, als de door de Koningin aangekondigde constitutionele hervormingen doorgevoerd zijn, de positie zullen innemen van gelijkgerechtigde leden van een Volkengemeenschap onder de Kroon der Nederlanden.

Verder moet in aanmerking genomen worden dat de beide gebieden een tweeledige positie innemen. Enerzijds zijn zij, krachtens traditie, opvoeding, economische belangen en de vrije wil der bewoners onvervreemdbare delen van het Koninkrijk; andererzijds zijn zij zich welbewust van de logica der aardrijkskundige verhoudingen en der ontwikkeling op het Westelijk Halfrond, welke zij niet kunnen, en ook niet willen ignoreren.

Het is nog niet mogelijk te voorspellen, welke loop de economische betrekkingen in het Caraibische gebied of in een uitgebreider gebied op het Westelijk Halfrond na de oorlog zullen nemen, maar met enig vertrouwen mag aangenomen worden dat aan Suriname en Curaçao geen moeilijkheden in de weg gelegd zullen worden, indien deelneming aan enige Caraibische of uitgebreider overeenkomst tot hun bloei kan bijdragen. Maar tevens mag niet over het hoofd gezien worden dat de handel der Nederlandse Gebieden met het Koninkrijk, en in het biezonder met het Moederland, al zijn betekenis zal herwinnen als eenmaal de Nederlandse stoomvaart -en luchtvaartlijnen hun normale vredestaak hervat hebben.

Sentimentele overwegingen zullen wellicht lange tijd invloed oefenen op de richting, welke de Nederlandse handel uitgaat. De gebeurtenissen sinds 1940 hebben wellicht het bewustzijn versterkt dat het veilig zijn kan te streven naar de grootst mogelijke samenwerking op politiek en economisch gebied tussen de vier Rijksdelen. Bovendien zal Nederland, evenmin als enig ander land, een geheel eigen handelspolitiek kunnen ontwikkelen; meer dan ooit zullen de landen van elkaar afhankelijk zijn, en veel zal dus afhangen van de tendenzen in andere landen, in het biezonder in die van onze tegenwoordige Bondgenoten. Maar ongetwijfeld zal Nederland van ganser harte deelnemen aan elke regionale of internationale regeling, welke bevorderlijk is voor een vreedzame ontwikkeling van de handel en de algemene welvaart der volken.

* * *

Terwijl men een gestadige uitbreiding van de handel met de Verenigde Staten na de oorlog verwachten mag, en tevens hervatting en uitbreiding van de normale handel met het Moderland, heeft de oorlogservaring zowel Suriname als Curaçao geleerd dat nauwer contact en samenwerking tussen de beide Gebieden een noodzakelijke voorwaarde is voor een voorspoedige ontwikkeling. De heer Boas maakte gewag van de Commissies, welke te Paramaribo en Willemstad gevormd zijn ten einde de mogelijkheid van nauwere samenwerking te bestuderen. Zolang de oorlog voortduurt zal zulk een samenwerking op economisch gebied waarschijnlijk niet tot noemenswaardige resultaten kunnen leiden, daar beide Gebieden enigszins belemmerd worden in hun productie van niet-oorlogsmateriaal, doordat zoveel werkkrachten in beslag genomen worden door de oorlogsindustrieën, terwijl bovendien zovelen aan hun normale arbeid onttrokken worden door de dienstplicht. Maar reeds is het denkbeeld geopperd dat Suriname de voornaamste leverancier van landbouwproducten van Curaçao zou kunnen worden, en dat laatstgenoemd land de mechanisatie van de Surinaamse landbouw zou kunnen financieren. Een dergelijke samenwerking zou de beide gebieden, in geval van crisis, meer „self-sufficient" maken dan zij thans elk afzonderlijk zijn. De grotere eenheid, waarnaar zozeer verlangd wordt, zal Suriname en Curaçao geenszins beletten deel te nemen aan het werk van enige Caraibische combinatie, of hun economische betrekkingen met de Verenigde Staten aan te kweken. Zij zal hen echter zo zeide de heer Boas, beter in staat stellen hun aandeel te vervullen in de economische ontwikkeling van het Caraibische gebied in zijn geheel, terwijl tegelijkertijd hun positie in het kader van het Koninkrijk, dat hun sterke en traditionele gehechtheid heeft, erdoor bevestigd zal worden.

Zoals men zal begrijpen zijn wij het geheel met het door den heer Boas indertijd te berde gebrachte eens.

Wij hebben er melding van gemaakt ter mogelijke adstructie van ons oordeel en van onze bedoeling.

Uit de vaagheid van een wereld, die in bloed en tranen wordt geboren, komt de dringende eis naar voren dat een nieuwe gemeenschap ontsta. Niet de utopie van een aardbol zonder grenzen. Doch het ideaal ener nobele samenwerking tussen al wat nationaal, ethnografisch en aardrijkskundig aan natuurlijke begrenzingen gebonden, niettemin bereid is voor het heil der mensheid onnatuurlijke begrenzingen en barrières af te breken.

In deze nieuwe wereld hebben Suriname en Curaçao hun kleine, doch voor het Nederlandse Rijk en hen zelf zéér belangrijke plaats.

Mogen zij zich daarvan thans reeds ten volle bewust zijn.

En vooral: mogen zij van dit bewust-zijn door daden doen blijken.

Thans reeds!

„Sister Sunshine"

Uit „Vrij Nederland" van 13 November 1943.

Er is een Nederlandse vrouw, die iedere dag van haar leven menselijke tragediën beleeft, want zij heeft werk gekozen temidden van de armsten der armen in een onafzienbare Londense achterbuurt. Sister Sunshine, zo noemt men haar, is Mevrouw Simpson-Govaars. Zij werkt al 15 jaar als verpleegster in de Londense achterbuurten. Zij is Officier van het Leger des Heils, en een echte Nederlandse van geboorte.

In 1940 kreeg zij een „Mobile Unit" volgens haar zelf niet meer als een verhuiswagen. Van deze verhuiswagen heeft zij een Ambulancewagen gemaakt. Zij stationeerde haar Unit op een nederzetting van voormalige krotbewoners. Deze nederzetting heeft de afmetingen van een groot dorp. De bewoners zijn arm en lang niet allemaal fatsoenlijk.

Zij baadden in vuil, stank, ziekte, lage taal en onwetendheid voordat ze kwamen in de nederzetting „Honor Oak" bij Sister Sunshine. Nu betalen zij huur aan de London County Council en staan onder toezicht. Ze moeten hun boeltje schoon houden. Er staat een prachtige school op het terrein. Er is een créche voor de kleintjes.

Als eigenwijze Nederlandse krijgt men op zijn minst respect voor de County Council, en als moeder kijkt men wel vijf minuutjes naar de snoezige W.C.-tjes en de eveneens snoezige wastafeltjes. De directie en de een en veertig schuilkelders, die „Honor Oak" rijk is staan onder toezicht van Mevrouw Simpson. Zij kreeg tegelijk met haar Mobile „Unit" een van de flats ter beschikking. Met beide heeft zij wonderen verricht.

De „verhuiswagen" is van binnen wit geschilderd, voorzien van verbandkisten goed licht (aangelegd door een der chauffeurs met blikken deksels als reflectors) en alle andere requisieten, die Sister Sunshine nodig achtte en op de een of andere wijze aanbracht, veelal betaald uit eigen zak. Van de flat maakte zij een kliniek voor lichte gevallen, maar dat betekent, dat er wel eens een been geamputeerd is en dat zij méér medicamenten in huis heeft dan menig ziekenhuis.

Een instrumentenrek komt letterlijk van de de vuilnishoop. De kinderen van „Honor Oak" schuurden er de roest af. Iemand anders schilderde het wit... In pasteipotjes en limonadeflesjes staan instrumenten. Mevrouw Simpson heeft vier verpleegsters en twee mannelijke assistenten. Wij hebben er allemaal samen gegeten, en er is veel verteld over de „blitz", die deze mensen doorstaan hebben, met hun nederige flat als schuilplaats.

Mevrouw Simpson is geen kwezel (zijn werkelijk geïnspireerde mensen dat ooit?); zij zegt: Ja, ze hebben allemaal leren dienen. Nu ze dat kunnen, zijn ze tevreden. Vroeger waren ze wel eens lui of mopperden ze wel eens, maar nu is dat uit.

Ik wil u vooral Mevrouw Simpson voorstellen, omdat zij een belangrijke rol gaat vervullen bij het Nederlandse „Relief"-werk, want zij behoort tot de Commissie van vijf, die door de Bond van Nederlandse Vrouwen werd gevormd, toen deze Bond het initiatief nam tot de stichting van een vrouwelijk hulpcorps.

Na mijn bezoek bij haar begrijp ik ineens meer van de reusachtige taak, die ons wacht, als wij gaan beginnen het vasteland weer bewoonbaar te maken, en daarbij tegelijk de duizenden dingen in practijk te brengen, die wij hebben leren zien als noodzakelijk voor een gelukkige samenleving. Want dàt willen wij immers? Niet alleen „verlichting" brengen, maar tegelijk vele stappen verder gaan. Ik ben ervan overtuigd, dat „Sister Sunshine" ook voor haar eigen land een zegen zal zijn, wanneer de tijd eenmaal komt.

Niet alleen stralen intelligentie en nuchterheid haar uit de ogen, maar ook is zij gestaald door het zien van pijn en onrecht, en weet zij doortastend en met zekerheid te beschikken en te organiseren. Pietluttigheid is haar vreemd. Het vrouwelijk hulpcorps moet gefeliciteerd worden met deze Leger des Heilszuster.